

ЗВІТ

Центру експертизи та моніторингу якості освітнього процесу за 2021 рік

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті сформована в процесі тривалої системної діяльності в межах вчасно обраного фокусу модернізації університетського менеджменту на засадах якості та є результатом імплементації досвіду Університету, набутого в міжнародних проєктах відповідної спрямованості. Сьогодні ця система відповідає європейським стандартам, втілює кращі світові практики, що у поєднанні з власним унікальним досвідом позиціонує Університет як один з кращих кейсів для державних українських університетів.

Відповідність європейським стандартам підтверджено зовнішньою експертизою системи управління якістю, яку успішно сертифіковано у 2021 році у відповідності до вимог ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT), ДСТУ EN ISO 9001:2018 (EN ISO 9001:2015, IDT ISO 9001:2015, IDT) (рис. 1.1).

Рис. 1.1. Сертифікати на систему управління якістю

Таким чином, Університет гарантує, що:

- здатен готувати висококваліфікованих фахівців, що відповідають вимогам стандартів і задовольняють запити стейкхолдерів та роботодавців;

- зорієнтований на підвищення задоволеності стейкхолдерів та роботодавців завдяки результативному застосуванню системи управління якістю, у тому числі процесів, спрямованих на постійне її поліпшення.

Багаторівнева система внутрішнього забезпечення якості на інституційному рівні, що відображено в Моделі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті, забезпечує дотримання вимог до розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; передбачає та формалізує процедури повномасштабної участі у цих процесах всіх категорій стейкхолдерів.

В Університеті створені всі умови для залучення здобувачів до процесів забезпечення якості:

- для здійснення постійної комунікації гаранта зі здобувачами освіти створено «Особисті кабінети гаранта та здобувачів освіти»;

- система опитувань є різноспрямованою, обґрунтованою та забезпечує реальний вплив на якість викладання: для випускників та роботодавців анкети є активними на офіційному сайті Університету в рубриці анкетування, для здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників – на платформі сайту Центру освітніх дистанційних технологій;

- процедура систематизації та врахування пропозицій стейкхолдерів, роботодавців, академічної спільноти є чітко формалізованою та оприлюдненою на офіційному сайті Університету на сторінках кафедр;

- передбачені систематичні відкриті зустрічі з управлінським менеджментом щодо обговорення питань забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності, процедура внутрішньої акредитації освітніх програм;

- запроваджені правила і норми академічної доброчесності, функціонує ефективна системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників та здобувачів вищої освіти;

- реалізуються чисельні національні та міжнародні проєкти.

Саме тому 09.02.2021 року в рамках #школи_якості Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти Університет презентував свої

кращі практики та досвід взаємодії зі стейкхолдерами та роботодавцями на тему «Університет, громада, бізнес, влада – відкрита взаємодія в процесі забезпечення якості вищої освіти: досвід Мелітопольського державного педагогічного університету ім. Богдана Хмельницького».

Метою заходу став обмін досвідом щодо взаємодії Університету з громадою, бізнесом і владою в процесі забезпечення якості вищої освіти. Цільовою аудиторією виступили науковці, освітяни, представники органів влади, реального сектора економіки і бізнесу, громадських організацій, інші зацікавлені сторони.

Орієнтуючись на Модель внутрішнього забезпечення якості освіти в Університеті (рис. 1.2.), було продемонстровано досвід взаємодії зі стейкхолдерами на кожному з рівнів.

Рис. 1.2. Модель системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті

Під час зустрічі представники громади, бізнесу, влади, зокрема, **Шиханов Р.Б.** (заступник голови Запорізької обласної державної адміністрації); **Яценко О.В.** (директор Мелітопольської загальноосвітньої

школи I-III ступенів № 22 Мелітопольської міської ради Запорізької області), **Славова І.М.** (директорка Комунальної установи «Агенція розвитку Мелітополя», Депутатка Запорізької обласної ради), **Соболь Ю.** (Освітній менеджер в Британській Раді в Україні); **Семікін М.О.** (заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради), **Орлов А.В.** (директор «Центру стратегічного розвитку територій») визначили та охарактеризували основні стратегічні напрями співпраці та інструменти взаємодії з Університетом в процесі забезпечення якості вищої освіти.

Освітні програми підготовки фахівців

Сьогодні в Університеті розроблено та функціонує 95 програм: за освітнім ступенем доктора філософії – 10 освітньо-наукових програм, за освітнім ступенем магістра – 5 освітньо-наукових та 35 освітньо-професійних програм; за освітнім ступенем бакалавра – 45 освітньо-професійних програм.

Освітні програми Університету орієнтовані на здобувача вищої освіти, створюють умови для формування індивідуальних траєкторій навчання та спрямовані на розширення можливостей особи щодо працевлаштування та подальшого навчання із вищим рівнем автономності.

Освітні програми підлягають щорічному перегляду та оновленню, за необхідності, з урахуванням розвитку науки, культури, економіки, техніки, технологій і соціальної сфери. Гарант освітньої програми збирає і систематизує пропозиції і зауваження щодо освітньої програми та ініціює процедуру її оновлення впродовж навчального року. Всі пропозиції і зауваження зацікавлених сторін (гаранта, групи розробників освітньої програми, керівника та/або проєктної групи спеціальності, науково-педагогічних працівників кафедр, що задіяні у підготовці здобувачів вищої освіти відповідної освітньої програми; керівництва Університету, інституту/факультету, здобувачів вищої освіти, роботодавців тощо) щодо оновлення освітньої програми спеціальності (спеціалізації) розглядаються на засіданні кафедри (міжкафедральному засіданні).

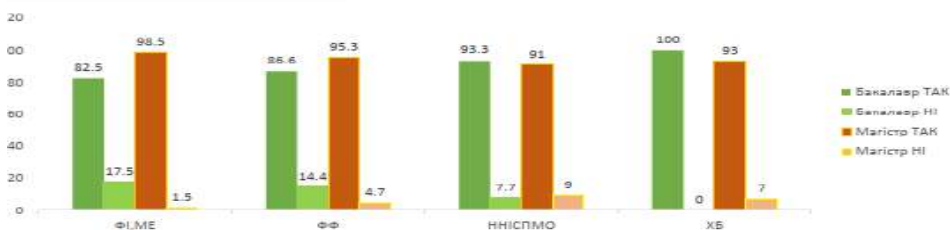
Перегляд і оновлення освітніх програм в Університеті відбувається також на підставі об'єктивних змін інфраструктурного, кадрового характеру та/або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми; введення стандартів вищої освіти та/або професійних стандартів; результатів цілеспрямованого моніторингу та аудиту освітньої програми кафедрою, яка реалізує освітню програму (самооцінювання), висновків за результатами внутрішніх процедур оцінки та зовнішніх експертиз якості освітніх програм.

Зокрема, у 2021 році Центром експертизи та моніторингу якості освітнього процесу спільно з комісією Вченої ради Університету з експертизи якості освітніх програм спеціальностей здійснено моніторинг результатів анкетування з питань якості освітніх програм за такими критеріями:

Чи мали ви можливість реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?
Бакалавр **Магістр**

відп. оцінка	ФІ, МЕ	ФФ	ННІСПМО	ХБ
Так	82,5	86,6	93,3	100
Ні	17,5	14,4	7,7	

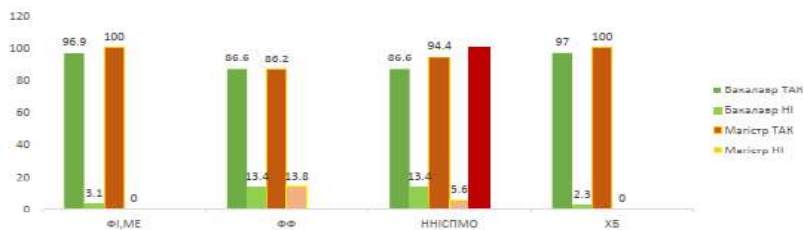
відп. оцінка	ФІ, МЕ	ФФ	ННІСПМО	ХБ
Так	98,5	95,3	91	93
Ні	1,5	4,7	9	7

5. Чи достатньою є практична підготовка на вашій ОП?
Бакалавр **Магістр**

відповідь	ФІ, МЕ	ФФ	ННІСПМО	ХБ
Так	96,9	86,6	86,6	97,7
Ні	3,1	13,4	13,4	2,3

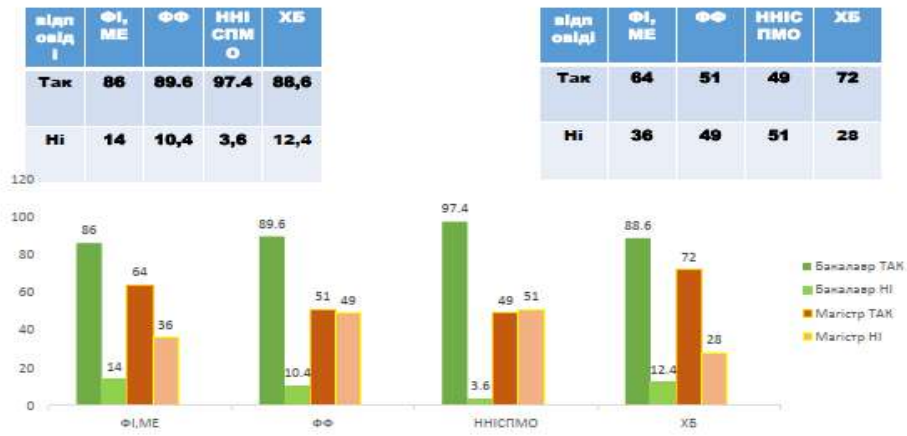
відп. оцінка	ФІ, МЕ	ФФ	ННІСПМО	ХБ
Так	100	86,2	94,4	100
Ні		13,8	5,6	

4. Чи звертались Ви до куратора ЕКТС щодо розробки індивідуальної освітньої траєкторії

Бакалавр

Магістр

6. Чи сприяє освітня програма формуванню у Вас soft skills (комплекс неспеціалізованих, надпрофесійних навичок, які відповідають за успішну участь у робочому процесі, високу продуктивність і, на відміну від спеціалізованих навичок, не пов'язані з конкретною сферою)?

Бакалавр

Магістр

7. Чи вчасно надається вам інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання?

Бакалавр

Магістр

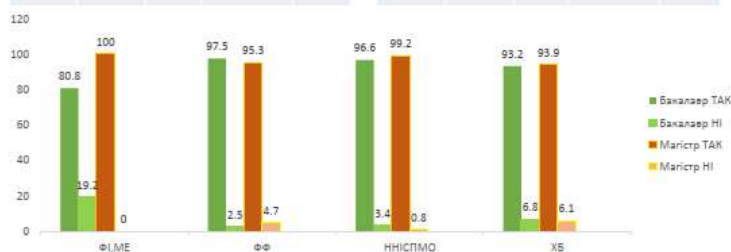

8. Яким чином до вас доводиться інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання?

Бакалавр					Магістр				
відповіді	ФІ, МЕ	ФФ	ННІС ПМО	ХБ	відповіді	ФІ, МЕ	ФФ	ННІ СПМО	ХБ
сторінка кафедри,	18,2	19,2	7,7	31,8	сторінка кафедри,	26	12,2	16,6	21,1
сайт університету		2,5		36,4	сайт університету		-		12,1
стенд кафедри	-	2,5	0,4	2,3	стенд кафедри	-	4,7	3,3	3,3
стенд директорату	68,3	-	-	2,3	стенд директорату	-	-		3,3
повідомляють викладачі		26,4	45,1	43,2	повідомляють викладачі	29	58,3	33,2	21,2
куратор ЕCTS	-	-		25	куратор ЕCTS		2,4		21,2
повідомляє староста	14,5	49,4	44,2	-	повідомляє староста	13,24	22,4	40,9	66,7
Гарант ОП, завідувач кафедри	-	-	2	-	Гарант ОП, завідувач кафедри	32	-	3,1	-
НЕ ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ	-	-	-	-	НЕ ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ	-	-	2,9	-

9. Чи забезпечують процедури контрольних заходів об'єктивність екзаменаторів?

Бакалавр					Магістр				
відповіді	ФІ, МЕ	ФФ	ННІСПМО	ХБ	відповіді	ФІ, МЕ	ФФ	ННІСПМО	ХБ
Так	80,8	97,5	96,6	93,2	Так	100	95,3	99,2	93,9
Ні	19,2	2,5	3,4	6,8	Ні	-	4,7	0,8	6,1

За результатами анкетування наведені показники (узагальнені результати опитування здобувачів) демонструють стабільне підвищення якості освітніх програм.

Протягом 2021 року було оновлено 37 освітніх програм першого (бакалаврського), 34 – другого (магістерського) та 8 – третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти (табл. 1.1.).

Таблиця 1.1.

Освітні програми		
Бакалавр	Магістр	Доктор філософії
Дошкільна освіта.	Дошкільна	Дошкільна

Логопедія	освіта. Логопедія	освіта
	Дошкільна освіта. Початкова освіта	
Початкова освіта. Іноземна мова	Початкова освіта. Іноземна мова	-
Початкова освіта. Інклюзивна освіта	Початкова освіта. Інклюзивна освіта	
Середня освіта. Музичне мистецтво	Середня освіта. Музичне мистецтво (за видами)	Професійна освіта. Теорія і методика музично- педагогічної освіти
Хореографія	-	-
Психологія. Психологічне консультування	Психологія. Практична психологія	-
Психологія. Клінічна психологія		-
Середня освіта. Біологія та здоров'я людини. Хімія	Середня освіта. Біологія та здоров'я людини. Хімія	-
Середня освіта. Біологія та здоров'я людини. Психологія	Середня освіта. Біологія та здоров'я людини. Психологія	-
Середня освіта. Хімія. Біологія, здоров'я людини та природознавство	Середня освіта. Хімія. Біологія, здоров'я людини та природознавство	-
Біологія. Фізична реабілітація	Біологія. Фізична реабілітація	Біологія
		Екологія
Хімія	Хімія	-
Лісове господарство. Парковпорядкування	-	-
Садово-паркове господарство. Лісівництво	Садово-паркове господарство. Ландшафтний дизайн	-
Середня освіта. Історія	Середня освіта. Історія	-
Середня освіта. Географія. Біологія	Середня освіта. Географія. Біологія	-
Середня освіта. Географія. Фізична культура	Середня освіта. Географія. Фізична культура	-
Середня освіта. Географія. Іноземна мова (англійська)	Середня освіта. Географія. Іноземна мова	-

	(англійська)	
Середня освіта. Фізична культура	Середня освіта. Фізична культура	-
Історія	Історія	Історія та археологія
Філософія. Аналітика суспільних процесів	Філософія. Аналітика соціально-політичних, культурно-освітніх і релігійних процесів	Філософія
Науки про Землю. Географія	Науки про Землю. Географія	-
Туризм	Туризм	-
Середня освіта. Українська мова і література	Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література	-
Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література		
Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша – англійська	Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша – англійська	-
Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська	Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська	-
-	Педагогіка вищої школи – освітньо-наукова	Освітні, педагогічні науки
	Педагогіка вищої школи – освітньо-професійна	
Середня освіта. Математика	Середня освіта. Математика. Фізика	-
Середня освіта. Інформатика	Середня освіта. Інформатика	-
Цифровий дизайн		Професійна освіта. Інформаційні технології
Професійна освіта. Комп'ютерні технології		
Комп'ютерні науки	Комп'ютерні науки	-
Економіка та бізнес	Економіка та адміністрування в охороні здоров'я	-
	Керівництво персоналом та економіка праці	
Соціологія	Соціологія муніципальної політики	-
Менеджмент підприємств і організацій	Менеджмент підприємств і організацій	-
	Управління навчальними закладами	
Інформаційні системи та технології	-	-

Готельно-ресторанне господарство та туристичний бізнес	-	-
--	---	---

Відповідно до рішення Вченої ради Університету (Протокол № 17 від 02.06.2021 р.) за результатами проведених у поточному році моніторингу та експертизи навчальних планів освітніх програм Університету щодо їх відповідності опису освітніх програм та стандартів вищої освіти, визначення обсягів освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, обґрунтованості фактичного навантаження здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників протягом дії освітньої програми та забезпечення можливості здобувачам формувати індивідуальну освітню траєкторію відбулися зміни в освітніх програмах, які стосувалися:

- розподілу в навчальних планах кредитів ЄКТС між семестрами одного навчального року пропорційно до кількості робочих тижнів;
- виділення кредитів ЄКТС на проведення практик, атестації, підготовку та захист кваліфікаційної (дипломної) роботи з урахуванням навчального часу здобувача вищої освіти на навчальний рік, навчальний тиждень, навчальний день;
- унормування кредитів ЄКТС на дисципліни вільного вибору;
- визначення видів занять, форм контролю, співвідношення аудиторної і самостійної роботи здобувача;
- визначення форми проведення атестації.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти

Формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів вищої освіти Університету відбувається відповідно до Закону України «Про вищу освіту», нормативних актів Університету через вільний вибір освітніх компонентів в обсязі, передбаченому законодавством; створення індивідуального навчального плану здобувача; організацію навчання через різні форми (очну, заочну); складання індивідуальних графіків навчання та

сесії; отримання права на академічну відпустку, зокрема з причин навчання в інших освітніх установах; визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, в процесі неформальної освіти; академічну мобільність.

Вільний вибір освітніх компонентів здійснюється здобувачами вищої освіти відповідно до Закону України «Про вищу освіту» у межах, передбачених освітньою програмою та навчальним планом в обсязі, не менш як 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для певного рівня вищої освіти.

В основу системи вибору освітніх компонентів в Університеті покладено алгоритм індивідуального вибору освітніх компонентів кожним здобувачем вищої освіти.

Право вільного вибору освітніх компонентів в Університеті здобувач вищої освіти реалізує, використавши один із запропонованих варіантів або шляхом їх комбінації:

1) Вибір освітніх компонентів, передбачених освітньою програмою, на якій здобувається вища освіта.

2) Вибір освітніх компонентів з іншої освітньої програми одного рівня вищої освіти.

3) Вибір освітніх компонентів з освітньої програми іншого рівня вищої освіти.

4) Вибір освітніх компонентів (дисциплін, практик, сертифікаційних освітніх програм, програм major, minor), розроблених і запропонованих кафедрами без прив'язки до освітніх програм для реалізації широких освітніх потреб, особистісного розвитку.

5) Вибір освітніх компонентів в іншому закладі вищої освіти за умов реалізації здобувачем вищої освіти права на академічну мобільність.

В Університеті щороку формується Каталог вибіркового освітніх компонентів, рекомендованих для вивчення в наступному навчальному році на підставі вибіркового освітніх компонентів, поданих кафедрами. Каталог розміщується та оновлюється на сайті Центру освітніх дистанційних

технологій, сторінках інституту/факультетів/ заочного відділу/ відділу аспірантури та докторантури, кафедр офіційного сайту Університету.

Внутрішня структура Каталогу містить:

- перелік назв вибіркового освітніх компонентів та анотації до них із прив'язкою до назви освітньої програми і рівня вищої освіти (блок 1);

- перелік назв вибіркового освітніх компонентів та анотації до них, спеціально розроблених для реалізації широких освітніх потреб здобувачів вищої освіти (блок 2) без прив'язки до назви освітньої програми але із зазначенням, для якого рівня вищої освіти вони пропонуються;

- перелік назв сертифікаційних освітніх програм, програм major, minor та анотації до них із визначенням, для якого рівня вищої освіти вони пропонуються (блок 3 за наявності).

Силабуси та робочі програми вибіркового освітніх компонентів розміщуються для ознайомлення здобувачами вищої освіти на сторінках кафедр офіційного сайту Університету.

В Університеті вільний вибір освітніх компонентів здобувачами першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти здійснюється за чіткою і зрозумілою процедурою, яка включає інформування здобувачів про зміст освітніх компонентів, що виносяться на вибір, безпосередній запис на освітні компоненти, етапи корекції, пов'язані з виконанням умов обмеження кількості здобувачів вищої освіти у сформованих групах при вільному виборі освітніх компонентів, зі збігами у розкладі, з переобиранням здобувачами освітніх компонентів.

Обрані здобувачами освітні компоненти фіксуються в їхніх індивідуальних навчальних планах або індивідуальних планах освітньо-наукової роботи аспіранта.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти

Протягом 2021 року практична підготовка здобувачів вищої освіти здійснювалася шляхом проходження ними практики на підприємствах, в установах та організаціях різної форми власності, які здійснюють діяльність у сфері освіти, охорони здоров'я та надання соціальної допомоги, мистецтва і спорту, науки і техніки, сільського та лісового господарства тощо і відповідають професійній спрямованості діючих в Університеті освітніх програм.

Види і тривалість практичної підготовки визначаються освітньою програмою, навчальним планом і відповідають вимогам стандарту вищої освіти, професійного стандарту.

Навчальні (педагогічні, з фаху) та виробничі (педагогічні, викладацькі, з фаху) практики разом із практико-орієнтованими складовими інших освітніх компонентів освітніх програм (лабораторні заняття, практичні заняття, індивідуальні практичні заняття, навчальні екскурсії, підготовка проєктів тощо) забезпечують наступність і цілісність здобуття вищої освіти.

Практики в Університеті проводяться з відривом або без відриву від теоретичного навчання. Впродовж 2021 року в інституті, на факультетах Університету проведено 334 практики: 215 навчальних, 119 виробничих (табл. 1.2).

Таблиця 1.2.

Кількість проведених навчальних та виробничих практик в інституті, на факультетах Університету

Інститут/ Факультети	Навчальні практики	Виробничі практики
Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької освіти	33	41
Філологічний факультет	14	13
Факультет інформатики, математики та економіки	17	25
Природничо-географічний факультет	68	21
Хіміко-біологічний	77	19

факультет		
Всього:	215	119

Практична підготовка здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами забезпечується в Університеті доступними формами та технологіями, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені їх станом здоров'я відповідно до освітньої програми. Умови проходження практики здобувачами з особливими освітніми потребами визначаються відповідною кафедрою індивідуально для кожного здобувача з урахуванням його стану здоров'я за погодженням гаранта освітньої програми.

Дотримання актуальності змісту практик, відповідності останнім тенденціям розвитку певної сфери професійної діяльності та можливість для здобувачів освіти стати конкурентоспроможними на ринку праці забезпечується через процедури перегляду і оновлення освітніх програм. Упродовж звітнього періоду на кафедрах Університету систематично проводилася робота щодо вдосконалення змісту та організації практичної підготовки, оновлення робочих програм практик, розробки та оновлення навчально-методичних матеріалів із проведення практики, налагодження зв'язків із роботодавцями та представниками роботодавців, переукладання договорів з керівниками баз практик та розширення мереж нових баз практик.

У 2021 році було проведено низку загальноуніверситетських заходів, присвячених обговоренню питання удосконалення практичної підготовки здобувачів вищої освіти, зокрема, круглий стіл «Ефективність політики управління системою якості вищої освіти в університеті через призму аналізу власних, національних та міжнародних інституційних практик»; нарада-семінар «Питання організації виробничих практик та досягнення запланованих освітніми програмами результатів навчання та їх контролю» із керівниками структурних підрозділів, які на інституційному рівні в Університеті забезпечують загальне управління якістю вищої освіти.

Упродовж звітнього періоду у практичній підготовці здобувачів були задіяні 28 кафедр Університету, 133 науково-педагогічних працівника – керівників практик, з яких 33 – докторів наук, 72 – кандидатів наук, що складає 79% науково-педагогічних працівників із науковим ступенем від загальної кількості керівників практик.

Протягом року зросла кількість укладених довгострокових договорів із підприємствами, установами та організаціями, які складають 41%, і короткострокових – 59%, що свідчить про розширення співпраці Університету з потенційними роботодавцями та їх представниками і налагоджену систему партнерства з провідними підприємствами, установами та організаціями.

Сформований в Університеті єдиний реєстр баз практик налічує 193 підприємства, установи, організації, серед них:

- 52 заклади освіти м. Мелітополя (21 заклад загальної середньої освіти (школи, ліцеї, навчально-виховний комплекс), 27 закладів дошкільної освіти, 2 заклади спеціальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами, 2 заклади позашкільної освіти); 47 закладів освіти Мелітопольської районної ради (28 закладів загальної середньої освіти (школи, ліцеї, гімназії, колегіум), 16 закладів дошкільної освіти, 3 заклади позашкільної освіти); 21 заклад освіти інших регіонів;

- 22 державні та громадські установи; 8 соціальних служб; 6 реабілітаційних закладів та медичних установ; 37 підприємств державної та приватної форм власності.

У період карантинних обмежень для забезпечення безперервності освітнього процесу навчальні та виробничі практики здобувачів вищої освіти Університету організовувалися у змішаному форматі з використанням освітніх дистанційних технологій.

Географія проходження виробничих практик здобувачами вищої освіти Університету у 2021 році представлена на рисунку 1.3.

Рис. 1.3. Географія проходження виробничих практик здобувачами вищої освіти Університету

У рамках Програми взаємодії Університету з управлінням освіти м. Мелітополя протягом 2021 року організовувалися спільні заходи практико-орієнтованого спрямування (відкриті уроки, семінари-практикуми, тренінги тощо), у яких брали участь здобувачі вищої освіти, науково-педагогічні працівники Університету та педагогічні працівники, вихователі закладів загальної середньої та дошкільної освіти м. Мелітополя (табл.1.3.).

Таблиця 1.3.

Назва заходу	Учасники	Термін проведення
Навчально-методичний семінар: «Використання сучасних освітніх технологій в навчальному процесі з іноземної мови у загальноосвітній школі»	здобувачі вищої освіти спеціальності: 014.021 Середня освіта (Англійська мова і література) освітнього ступеня магістр, науково-педагогічні працівники кафедри методики викладання германських мов, вчителі іноземної мови закладів освіти міста Мелітополя.	10 лютого 2021 р.
Практично-методичний семінар: «Технології проведення уроків з фізичного виховання в закладах середньої освіти у період карантину»	здобувачі вищої освіти освітньо-професійних програм: Середня освіта. Фізична культура; Середня освіта. Географія. Фізична культура освітнього ступеня магістр, науково-педагогічні працівники кафедри теорії і методики фізичного виховання та спортивних дисциплін, вчителі фізичної культури закладів	25 лютого 2021 р.

	освіти міста Мелітополя	
Методичний семінар: «Впровадження компетентнісно-орієнтованих методів навчання в Новій українській школі»	здобувачі вищої освіти спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія,) вчителі історії закладів освіти міста Мелітополя та Мелітопольського району	03 березня 2021 р.
Круглий стіл «Розвиток позитивної мотивації до професійного самовдосконалення в процесі фахової практичної підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 053 Психологія»	здобувачі вищої, науково-педагогічні працівники кафедри психології та психологи закладів освіти міста Мелітополя.	25 березня 2021 р.
Навчально-методичний семінар: «Використання сучасних освітніх технологій в навчальному процесі з біології у загальноосвітній школі в період карантину»	здобувачі вищої освіти спеціальності: 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) освітнього ступеня магістр, науково-педагогічні працівники-керівники виробничої практики (педагогічної) від кафедр університету, вчителі біології закладів освіти міста Мелітополя та Мелітопольського району	30 березня 2021 р.
Майстер-клас: «Використання сучасних освітніх технологій в навчальному процесі з іноземної мови у загальноосвітній школі»	здобувачі вищої освіти спеціальності: 014.021 Середня освіта (Англійська мова і література) освітнього ступеня магістр, науково-педагогічні працівники кафедри методики викладання германських мов, вчителі іноземної мови закладів освіти міста Мелітополя.	30 вересня 2021 р.
Навчально-методичний семінар: «Методика формування хімічних понять у курсі Хімія середньої школи в період дистанційного навчання»	здобувачі вищої освіти спеціальності: 014.06 Середня освіта (Хімія) освітнього ступеня бакалавр, , науково-педагогічні працівники кафедри неорганічної хімії та хімічної освіти, вчителі хімії загальноосвітніх закладів міста Мелітополя.	28 жовтня 2021 р.

На зазначених заходах у діалозі здобувачів вищої освіти та вчителів закладів середньої освіти розглядалися взаємозв'язки сучасних вимог базової середньої освіти і освітньої програми та надавався інструментарій щодо вирішення практичних задач в шкільній практиці.

З метою посилення практико-орієнтованого навчання в Університеті до викладання та проведення навчальних практик на освітніх програмах залучалися фахівці-практики зі сфери освіти, академічних установ та галузевих об'єднань роботодавців.

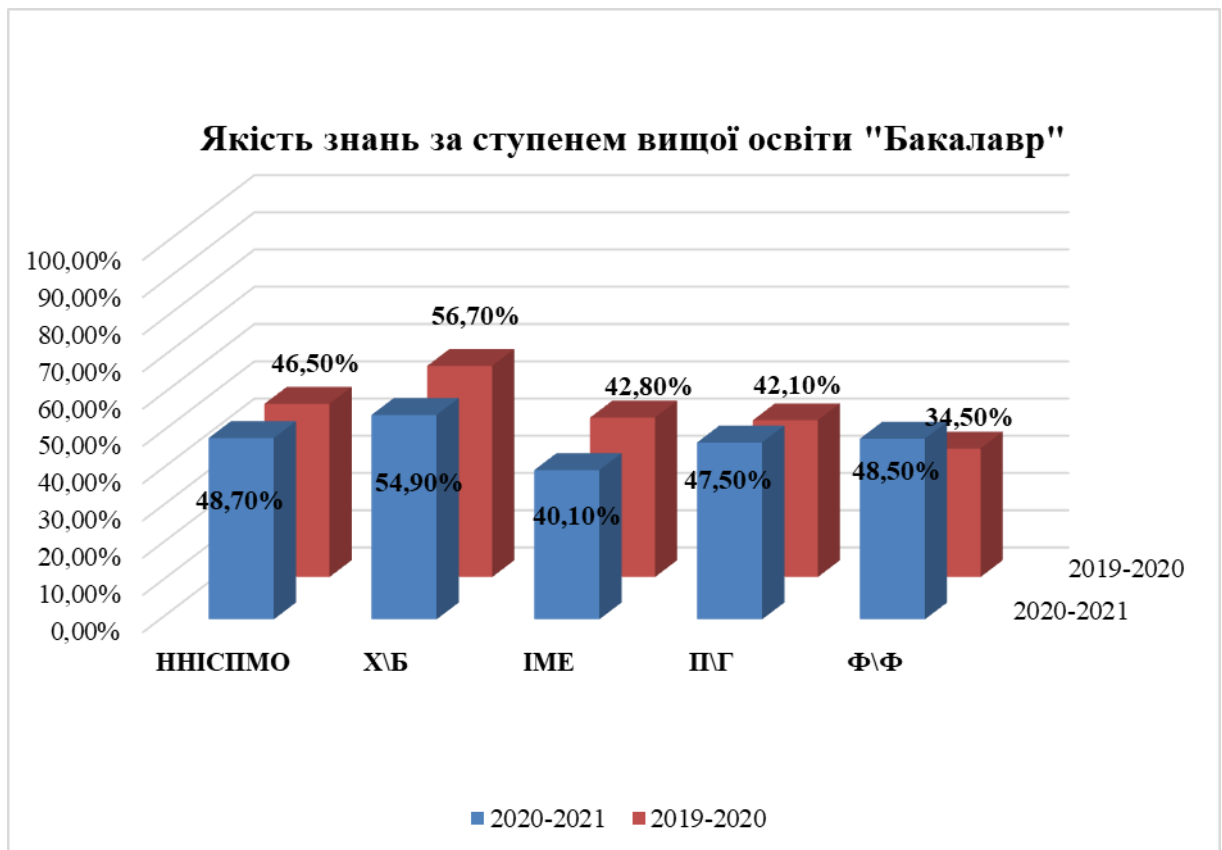
Оцінювання та організація контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти

Визначення якості результатів навчання здобувачів вищої освіти відбувається відповідно до впровадженої в освітній процес в Університеті бально-накопичувальної системи, що побудована на принципах об'єктивності й прозорості на основі єдиної орієнтованої моделі з урахуванням обсягу й складності кожної навчальної дисципліни та специфіки інших форм підготовки.

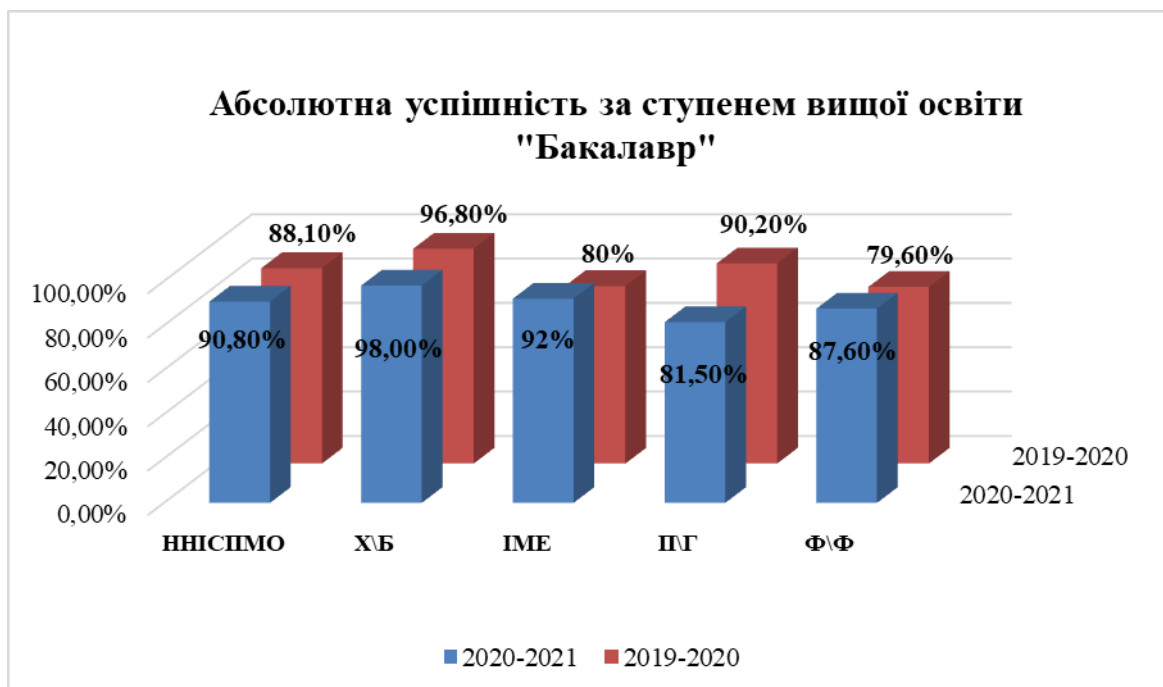
В Університеті діють чіткі, зрозумілі і доступні для всіх учасників освітнього процесу процедури проведення, оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. Строки проведення, валидні форми, методи, критерії оцінювання поточного, періодичного і підсумкового контролів доводяться до відома здобувачів вищої освіти завчасно та оприлюднюються на сайті Університету. Атестація випускників відбувається за формою, визначеною відповідним стандартом вищої освіти (за наявності), освітньою програмою.

Поточні та підсумкові (семестрові) оцінювання знань здобувачів вищої освіти

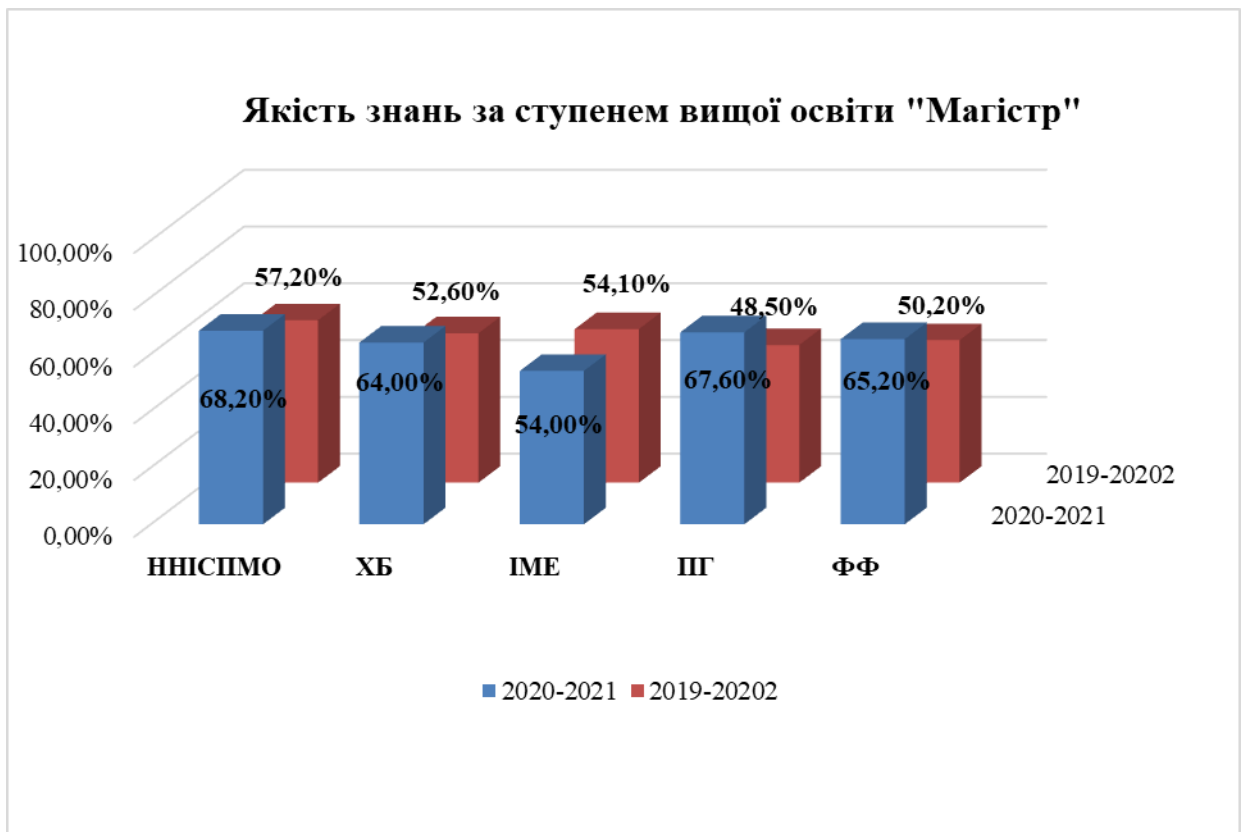
Результати моніторингу та аналізу якісних показників зимової та літньої екзаменаційних сесій 2020/2021 н.р. на очній формі навчання порівняно з минулим роком (2019/2020 н.р.) наведено у рисунках 1.4., 1.5., 1.6., 1.7.

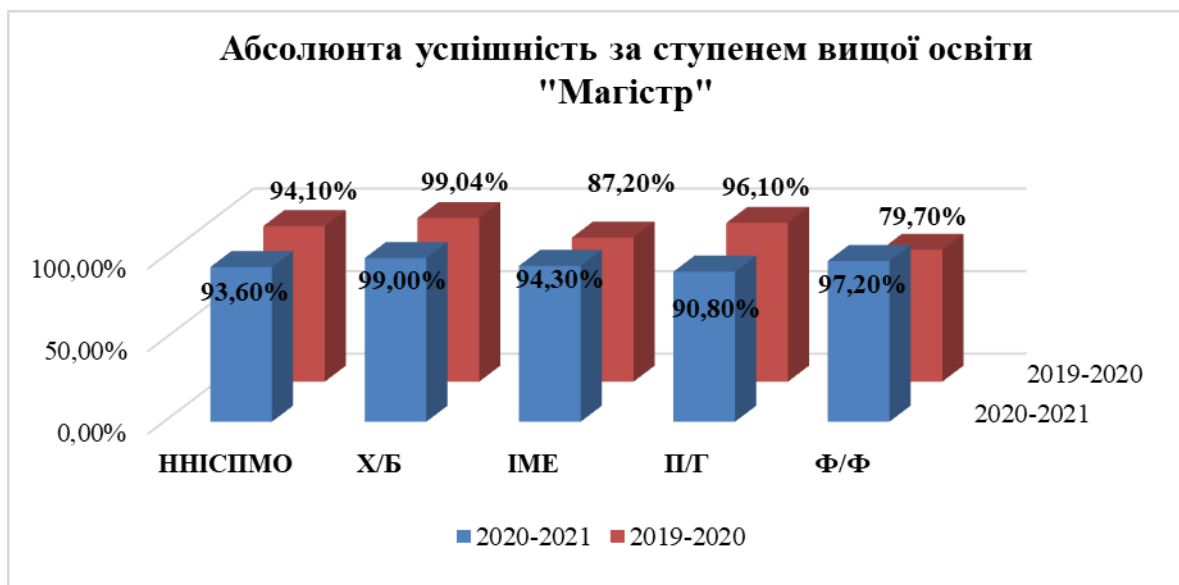
Рис. 1.4. Порівняльні показники якості знань здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавра очної форми навчання за підрозділами (2019/2020 - 2020/2021 н. р.)

Рис. 1.5. Порівняльні показники абсолютної успішності здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавра очної форми навчання за підрозділами (2019/2020 - 2020/2021 н. р.)

Рис. 1.6. Порівняльні показники якості знань здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістра очної форми навчання за підрозділами (2019/2020 - 2020/2021 н.р.)

Рис. 1.7. Порівняльні показники абсолютної успішності здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістра очної форми навчання за підрозділами (2019/2020 - 2020/2021 н. р.)

За результатами зимової та літньої екзаменаційних сесій 2020/2021 н.р. порівняно з минулим роком (2019/2020 н.р.) навчальні здобутки студентів покращилися. За ступенем вищої освіти «Бакалавр» якість знань та абсолютна успішність на очній формі навчання загалом по Університету становлять відповідно 46,3% і 89,2% (2019/2020 н.р. – 44,1% і 87,02%) та за ступенем вищої освіти «Магістр» якість знань та абсолютна успішність становить 63,8% і 94,1% (2019/2020 н.р. – 53,4% і 91,6%).

За підрозділами: на *хіміко-біологічному факультеті* за ступенем вищої освіти «Бакалавр» показники якості знань зменшилися порівняно з 2019/2020 н.р. на 1,8% і становлять 54,9% та ступенем вищої освіти «Магістр» – збільшилися на 11,4% і становлять 64%; зменшення показника якості знань на *факультеті інформатики, математики та економіки* за ступенем вищої освіти «Бакалавр» склало 2,7% і становить 40,1% та за ступенем вищої освіти «Магістр» – на 0,1 % і становить 54%; на *філологічному факультеті* показники якості знань збільшилися за ступенем вищої освіти «Бакалавр» на 14% і становлять 48,5% та за ступенем вищої освіти «Магістр» – на 15% і становлять 65,2%; показники якості знань на *природничо-географічному факультеті* збільшилися за ступенем вищої освіти «Бакалавр» на 5,4% і становлять 47,5% та за ступенем вищої освіти «Магістр» – на 19,1% і становлять 67,5%; у *навчально-науковому інституті соціально-педагогічної та мистецької освіти* показники якості знань за ступенем вищої освіти «Бакалавр» збільшилися на 2,2% і становлять 48,7% та за ступенем вищої освіти «Магістр» – збільшилися на 11% і становлять 68,2%.

Слід зазначити, що в Університеті загальна кількість здобувачів за ступенем вищої освіти «Бакалавр» денної форми навчання, які склали літню та зимову екзаменаційні сесії на «відмінно», коливається в межах від 10% до 12,6% та за ступенем вищої освіти «Магістр» – від 16,8% до 18,8%. Найвища частка відмінників у період зимової та літньої екзаменаційної сесії (21,6%) зафіксована на хіміко-біологічному факультеті. Якщо проаналізувати результати навчання здобувачів вищої освіти за курсами, то можна

констатувати, що найнижчі показники зафіксовані у студентів I-х та II-х курсів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (якість знань – 42,5% та 44,9%). I, навпаки, найкращі результати показали студенти II-х курсів другого (магістерського) рівня вищої освіти (якість знань – 67,5%).

Показники абсолютної успішності та якості знань за літні заліково-екзаменаційні сесії за 2019–2020 н.р та 2020–2021 н.р. на заочній формі відображено в таблицях 1.4., 1.5.

Таблиця 1.4.

Порівняльні результати екзаменаційних сесій здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавра заочної форми навчання

Назва освітньої програми	2019-2020 н.р		2020-2021 н.р	
	Абс. усп.	Якість знань	Абс. усп.	Якість знань
Дошкільна освіта. Логопедія	94	42	95	58
Початкова освіта. Християнська етика	92	46	92	45
Початкова освіта. Інклюзивна освіта				
Середня освіта. Українська мова і література	98	48	98	49
Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша - англійська	94	53	96	54
Середня освіта. Історія	93	61	97	63
Середня освіта. Математика	95	55	96	51
Середня освіта. Біологія та здоров'я людини. Хімія	93	56	94	55
Середня освіта. Географія. Фізична культура	91	62	90	64
Середня освіта. Інформатика	91	78	92	77
Середня освіта. Фізична культура	93	45	94	50
Середня освіта. Музичне мистецтво	95	56	96	57
Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська	94	57	94	68
Хореографія	100	68	98	69
Економіка та бізнес	98	83	97	80
Психологія. Практична психологія. Психологія. Клінічна психологія	92	50	90	56
Право	94	41	91	46
Біологія. Фізична реабілітація	92	67	92	64
Екологія. Екологічна безпека	97	42	-	-
Соціальна робота. Соціальна педагогіка	93	42	94	53
Готельно-ресторанне господарство та туристичний бізнес	69	58	63	60
Туризм	92	69	91	72
ВСЬОГО:	93	55	93	60

У 2020-2021н.р. році найвища якість знань спостерігалася на таких освітніх програмах: Економіка та бізнес (80%), Середня освіта. Інформатика (77%), Туризм (72%), найнижча якість знань – за освітніми програмами: Середня освіта. Фізична культура (50%), Право (46%), Початкова освіта (45%).

Таблиця 1.5.

Порівняльні результати екзаменаційних сесій здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістра заочної форми навчання

Назва освітньої програми	2019-2020 н.р.		2020-2021 н.р.	
	Абс. усп.	Якість знань	Абс. усп.	Якість знань
Педагогіка вищої школи	94	86	96	80
Дошкільна освіта. Логопедія	93	85	91	63
Початкова освіта. Інклюзивна освіта Початкова освіта. Християнська етика	92	83	94	87
Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література	94	82	99	91
Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша - англійська	91	85	93	86
Середня освіта. Мова і література.(німецька, англійська), перша - німецька	92	85	-	-
Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська	81	75	83	74
Середня освіта. Історія	98	89	95	93
Середня освіта. Математика. Фізика	96	89	98	91
Середня освіта. Біологія та здоров'я людини. Хімія	91	96	75	61
Середня освіта. Географія. Фізична культура	98	82	94	78
Середня освіта. Фізична культура	81	79	78	76
Середня освіта. Музичне мистецтво	100	84	83	78
Філософія. Аналітика соціально-політичних, культурно-освітніх і релігійних процесів	100	100	98	96
Психологія. Практична психологія	96	67	94	77
Управління навчальними закладами. Менеджмент підприємства і організацій	96	95	95	97
Біологія. Фізична реабілітація	90	95	89	90
Екологія. Екологічна безпека	100	92	98	90
Хімія	83	62	85	71
Науки про Землю. Географія	97	91	99	99
Соціальна робота. Психологія	92	76	91	78
Туризм	100	98	99	99
ВСЬОГО:	93	85	92	84

Достатньо високий рівень знань продемонструвала переважна більшість здобувачів вищої освіти магістерського рівня підготовки. У цілому показники якості знань здобувачів знаходяться в межах 63-99%, при середньому значенні 84%. Слід зазначити, що показники абсолютної успішності та якості знань є достатньо стабільними протягом останніх двох років і відповідають нормативним вимогам.

Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти

В Університеті існує відпрацьована система організації та проведення атестації здобувачів вищої освіти.

У 2020-2021 навчальному році згідно з графіком освітнього процесу атестація за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями вищої освіти проходила в грудні, травні і червні.

Атестація здобувачів вищої освіти включала в себе державні екзамени, комплексні кваліфікаційні екзамени, захист кваліфікаційних (дипломних) робіт. Вимоги до захисту кваліфікаційних (дипломних) робіт, програми та екзаменаційні білети з атестаційних екзаменів визначалися відповідними кафедрами з урахуванням вимог стандартів вищої освіти та освітніх програм. Теми кваліфікаційних (дипломних) робіт обговорювалися на засіданнях кафедр і затверджувалися наказом ректора. Керівники кваліфікаційних (дипломних) робіт – досвідчені науково-педагогічні працівники, переважно доктори та кандидати наук.

В Університеті екзаменаційні (атестаційні) комісії формуються з фахівців найвищої кваліфікації, які мають значний досвід наукової та практичної діяльності й бездоганну репутацію.

Головами екзаменаційних (атестаційних) комісій призначаються провідні профільні науково-педагогічні працівники Університету, закладів вищої освіти, керівники підприємств та організацій-замовників.

У 2020-2021 навчальному році в Університеті на очній формі навчання було сформовано 48 екзаменаційних (атестаційних) комісій, з яких – 23 екзаменаційні (атестаційні) комісії за освітнім ступенем бакалавра та

25 екзаменаційних (атестаційних) комісій – за освітнім ступенем магістра. До головування в екзаменаційних (атестаційних) комісіях було залучено: 14 докторів наук, професорів; 7 докторів наук, доцентів; 24 кандидати наук, доценти; 3 кандидати наук (табл.1.6.).

Таблиця 1.6.

Якісний склад голів екзаменаційних (атестаційних) комісій Університету (очна форма навчання)

Рік	Кількість комісій	З них очолюють науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та званнями			
		Доктор наук, професор	Доктор наук, доцент	Кандидат наук, доцент	Кандидат наук
ступінь вищої освіти «Магістр»					
2020-2021н.р.	25	8	5	12	
ступінь вищої освіти «Бакалавр»					
2020-2021н.р.	23	6	2	12	3

Для виконання обов'язків членів атестаційних комісій було залучено 169 осіб, із яких 48 – представники потенційних роботодавців, 121 – науково-педагогічні працівники Університету, зокрема: 16 завідувачів кафедр, 7 професорів, 91 доцент.

У 2020-2021 навчальному році після закінчення відповідного циклу навчання, за результатами атестації екзаменаційні (атестаційні) комісії присвоїли відповідну кваліфікацію за освітніми ступенями бакалавра, магістра 855 здобувачам вищої освіти очної форми навчання. У звітному році здобули:

диплом бакалавра – 417 випускників (38 – з відзнакою);

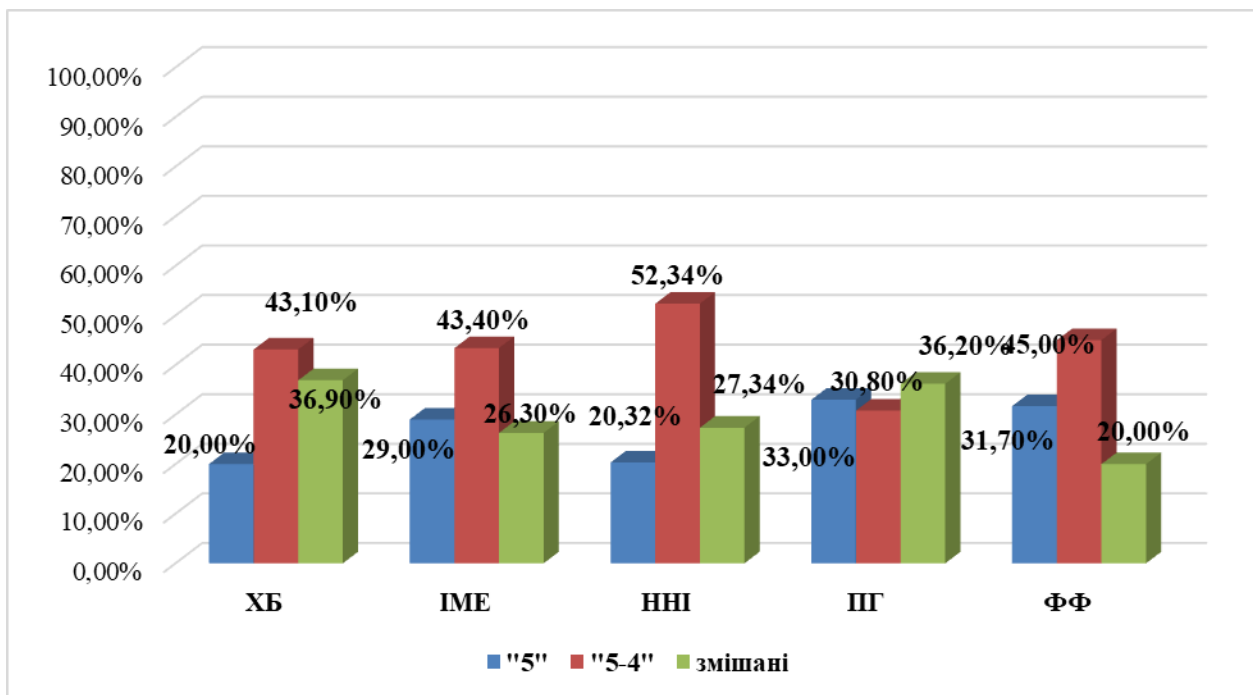
диплом магістра – 438 випускників (75 – з відзнакою).

За результатами атестації здобувачів вищої освіти (очна форма навчання) показники якості знань випускників становлять:

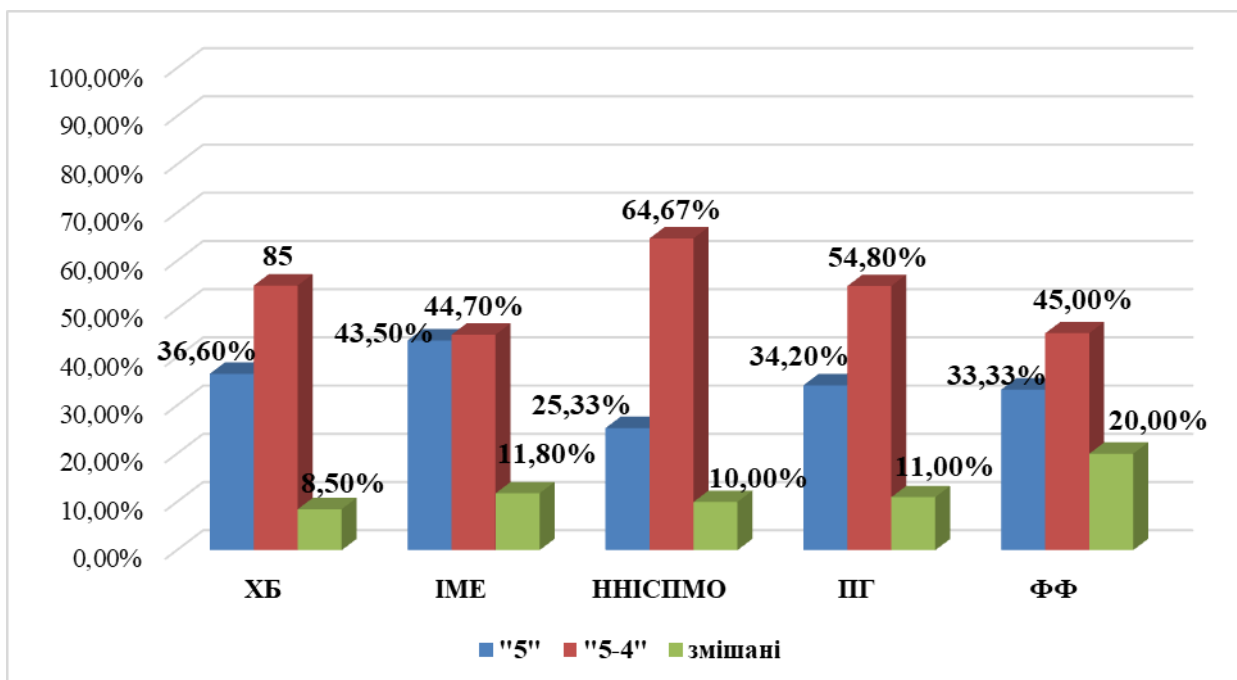
за ступенем вищої освіти «Бакалавр» – 69,8%;

за ступенем вищої освіти «Магістр» – 87,9%.

Результати атестації здобувачів вищої освіти очної форми навчання представлені на рисунках 1.8., 1.9., в таблицях 1.7., 1.8.

Рис. 1.8. Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавра 2021 р.

Рис. 1.9. Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістра (грудень 2020 р., червень 2021 р.)

Таблиця 1.7.

Загальні показники успішності здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавра за атестацією 2021 р.

№ Інститут/ факультети	2019-2020 н.р.			2020-2021 н.р.		
	Кількість студентів	Абсолютна успішність (%)	Якість (%)	Кількість студентів	Абсолютна успішність (%)	Якість (%)
ННІСПМО	126	99,2	77,5	128	100	72,6
Хіміко-біологічний	63	100	79,4	65	100	63,1
Інформатики, математики та економіки	64	100	82,4	76	98,7	72,4
Природничо-географічний	82	100	68,3	91	100	63,8
Філологічний	70	100	92,9	60	96,7	76,7
Всього	405	99,75	84,69	420	99,3	69,8

Таблиця 1.8.

Загальні показники успішності здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістра за підсумковою атестацією (грудень 2020 р., червень 2021 р.)

Інститут/ факультети	2019-2020 н. р			2020-2021 н.р.		
	Кількість студентів	Абсолютна успішність (%)	Якість (%)	Кількість студентів	Абсолютна успішність (%)	Якість (%)
ННІСПМО	151	100	86,1	150	100	90
Хіміко-біологічний	64	100	84	71	100	91,5
Інформатики, математики та економіки	88	100	94,3	85	100	88,2
Природничо-географічний	82	100	87	73	100	89
Філологічний	69	100	79,7	60	98,3	78,3
Всього	454	100	86,6	439	99,77	87,9

На посадах голів атестаційних комісій на заочній формі навчання працювало за освітнім ступенем освіти бакалавра – 4 доктори наук, 12 кандидатів наук, за освітнім ступенем магістра – 11 докторів наук, 12 кандидатів наук.

Аналіз результатів атестації протягом 2020–2021 н.р. свідчить про достатній рівень підготовки випускників, оскільки середній показник якості знань за освітнім рівнем бакалавра складає 92%, за освітнім рівнем магістра – 98%. Рівень професійної підготовки і якість знань випускників надано в таблицях 1.9, 1.10.

Таблиця 1.9.

Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти заочної форми навчання за освітнім ступенем бакалавра

Назва освітньої програми	Якість знань 2020 р.	Якість знань 2021 р.
Дошкільна освіта. Логопедія	91	94
Початкова освіта. Християнська етика	91	93
Початкова освіта. Інклюзивна освіта		
Середня освіта. Українська мова і література.	50	64
Англійська мова і література		
Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша - англійська	72	84
Середня освіта. Історія	100	88
Середня освіта. Математика	100	100
Середня освіта. Біологія. Хімія	-	100
Середня освіта. Біологія та здоров'я людини. Хімія	76	100
Середня освіта. Географія. Фізична культура	80	100
Середня освіта. Інформатика	95	87
Середня освіта. Фізична культура	74	85
Середня освіта. Музичне мистецтво	76	96
Хореографія	78	87
Психологія. Психологічне консультування	73	100
Психологія. Клінічна психологія		
Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська	-	100
Право	87	95
Біологія. Фізична реабілітація	80	100
Екологія. Екологічна безпека	-	67
Комп'ютерні науки	100	100
Соціальна робота. Соціальна педагогіка	100	100
Середній показник:	83	92

Таблиця 1.10.

**Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти заочної форми навчання
за освітнім ступенем магістра (травень 2021р.)**

Назва освітньої програми	Якість знань 2021 р.
Освітні, педагогічні науки	100
Середня освіта. Музичне мистецтво (за видами)	96
Філологія Українська мова та література	100
Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська	96
Середній показник:	98

Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання в 2021 році захистили 413 кваліфікаційних (дипломних) робіт на здобуття освітнього ступеня бакалавра та магістра. Тематика більшості випускних робіт була актуальною, мала прикладний характер, відповідала напрямкам наукових досліджень відповідних кафедр. Всі випускні роботи пройшли на кафедрах попередню процедуру перевірки щодо запобігання академічному плагіату (табл. 1.11.).

Таблиця 1.11.

Випускні роботи на заочній формі навчання 2020-2021 н.р.

Назва спеціальності	бакалавр	магістр
011 Освітні, педагогічні науки	-	10
012 Дошкільна освіта	-	55
013 Початкова освіта	-	56
014.01 Середня освіта (Українська мова і література)	-	15
014.021 Середня освіта (Англійська мова і література)	-	32
014.02 Середня освіта (Мова і література)	-	2
014.03 Середня освіта (Історія)	-	9
014.04 Середня освіта (Математика)	-	4
014.05 Середня освіта (Біологія)	-	5
014.06 Середня освіта (Хімія)	-	11
014.07 Середня освіта (Географія)	-	14
014. 11 Середня освіта (Фізична культура)	-	24
014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)	-	20
033 Філософія	-	1
035.02 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська	-	40
035.01 Філологія. Українська мова і література	-	2
054 Психологія	29	29
073 Менеджмент	-	8

081 Право	-	-
091 Біологія	-	2
101 Екологія	-	5
102 Хімія	-	1
103 Науки про Землю	-	3
122 Комп'ютерні науки	4	-
231 Соціальна робота	3	26
242 Туризм	-	3
Всього:	36	377

Кількість випускників, які одержали дипломи з відзнакою, склала 90 осіб і становить 6,1% від загального випуску бакалаврів та 23% (червень 2021р.) від загального випуску магістрів.

Політика забезпечення академічної доброчесності в Університеті

В Університеті відповідно до чинного законодавства України та внутрішніх нормативно-правових документів запроваджені правила і норми академічної доброчесності та дотримання стандартів чесної та високопрофесійної діяльності науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти у науково-дослідницькій сфері та освітньому процесі. Університет вживає заходів, у тому числі шляхом запровадження відповідних інноваційних технологій, щодо запобігання та виявлення випадків академічної недоброчесності.

Інформація з питань дотримання академічної доброчесності розміщується на офіційному сайті Університету на сторінках кафедр, інституту/факультетів в розділі «Академічна доброчесність».

Кафедрами систематично проводиться профілактично-роз'яснювальна робота серед науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти щодо недопущення проявів порушення академічної доброчесності у наукових, навчально-методичних розробках, зокрема:

- кафедра дошкільної освіти і соціальної роботи: цикл онлайн-вебінарів «Міжнародний досвід у публікаційній сфері. Академічна доброчесність та успішність публікацій у Scopus та Web of Science»; семінар

«Академічна доброчесність – культура сучасного здобувача» для учасників студентського гуртка «Аніматор»;

- кафедра психології: науково-методичний семінар-практикум «Сучасні вимоги до оформлення посилань у наукових роботах та інструментарій виявлення плагіату»;

- кафедра іноземних мов: Тренінг «Написання курсових робіт з дотриманням норм академічної доброчесності» для учасників наукового студентського гуртка «Англійська мова та сучасне суспільство»;

- кафедра теорії і методики музичної освіти та хореографії: науковий семінар «Написання тез на міжнародну наукову конференцію у відповідності до документів, що унормовують запобігання академічного плагіату» для учасників наукового студентського гуртка «Acme school»;

- кафедра методики викладання германських мов та кафедра германської філології: здійснення обов'язкової перевірки на оригінальність текстів наукових статей здобувачів вищої освіти для публікації у щорічному збірнику наукових праць здобувачів «СТУДЕНТСЬКІ НАУКОВІ СТУДІЇ» (квітень 2021р., листопад 2021р.); залучення здобувачів вищої освіти до проходження на платформі студії онлайн-освіти EdEra курсу «Академічна доброчесність»;

- кафедра економіки та готельно-ресторанного бізнесу: участь у вебінарі «Як забезпечити академічну доброчесність у закладі вищої освіти», який проводили представники Національного агентства забезпечення якості вищої освіти, щодо загальних засад, інструментів та реальних кейсів запровадження академічної доброчесності у закладі вищої освіти.

На кафедрах Університету на початку навчального року призначається відповідальна особа, яка має повноваження й опікується питаннями моніторингу і протидії академічної недоброчесності на кафедрі. На засіданні кафедри приймається рішення щодо використання онлайн-сервісів, програмного забезпечення для виявлення збігів/ідентичності/схожості у академічних і наукових текстах. Перелік онлайн-сервісів і програмних

засобів перевірки містить не менше 5 найменувань (включаючи онлайн-сервіс «UNICHECK» або інші онлайн-сервіси, із якими Університет має договори, або онлайн-сервісів відкритого доступу).

За 2 тижні до попереднього захисту відбувається перевірка кваліфікаційних (дипломних) робіт на виявлення у тексті збігів/ідентичності/схожості за допомогою визначених рішенням кафедри онлайн-сервісів, програмного забезпечення (у тому числі онлайн-сервісу «UNICHECK»). Перевірці на вміст плагіату за допомогою онлайн-сервісів, програмних засобів підлягають 100% кваліфікаційних (дипломних) робіт.

Результати перевірки кваліфікаційних (дипломних) робіт програмними засобами розглядаються на засіданні кафедри. Експертна група, призначена на засіданні кафедри, аналізує звіти, отримані у результаті використання певних онлайн-сервісів та програмного забезпечення, визначає наявність/відсутність плагіату і готує свій висновок щодо наявності/відсутності порушень академічної доброчесності у кваліфікаційній (дипломній) роботі та оголошує його під час попереднього захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи.

В інституті/на факультетах формування у здобувачів вищої освіти культури цитування та впровадження у практику методів запобігання поширенню різних форм плагіату здійснюється під час викладання дисциплін «Основи наукових досліджень», «Методологія та організація наукових досліджень», «Політика академічної доброчесності» та ін. (через розгляд теми з дотримання академічної доброчесності, формування у здобувачів навичок академічного письма та навчання робити коректні посилання на запозичення наукових текстів).

Науково-педагогічними працівниками кафедр розроблено чіткі і зрозумілі критерії оцінювання з усіх освітніх компонентів, що викладаються на кафедрі. Вони містяться в робочих програмах і силабусах освітніх компонентів, доводяться до відома здобувачів вищої освіти,

оприлюднюються на сайті Центру освітніх дистанційних технологій на сторінках дисциплін і практик.

Контроль та моніторинг дотримання науково-педагогічними працівниками і здобувачами вищої освіти принципів та правил академічної доброчесності здійснює Комісія з питань академічної доброчесності.

Згідно з планом на поточний рік основними заходами, проведеними Комісією з питань академічної доброчесності, стали:

- семінари, тренінги для науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти щодо академічної культури у науковій та академічній сферах, дотримання вимог академічної доброчесності під час підготовки навчальних, курсових і кваліфікаційних (дипломних) робіт; визначення онлайн-сервісів і програмних засобів перевірки на плагіат кваліфікаційних (дипломних) робіт та інших видів наукового та начального доробку учасників освітнього процесу;

- аналіз та узагальнення результатів перевірки кваліфікаційних (дипломних), курсових і письмових контрольних робіт на плагіат, проведених згідно з наказам ректора відповідальними особами в інституті, на факультетах;

- експертиза тематики кваліфікаційних (дипломних) і курсових робіт;

- експертиза дотримання здобувачами вищої освіти правил та принципів академічної доброчесності під час підготовки кваліфікаційних (дипломних), курсових і письмових контрольних робіт;

- аналіз звітів робочих груп інституту/факультетів за результатами перевірки друкованої продукції науково-педагогічних працівників кафедр, дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- моніторинг проведення контрольних заходів щодо дотримання учасниками освітнього процесу принципів і правил академічної доброчесності.

Двічі на рік (наприкінці семестрів) відповідальна особа звітує на кафедрі з проведення запланованих заходів та надає відповідний звіт комісії з питань академічної доброчесності.

Освітнє середовище Університету

Пріоритетними напрямками діяльності Університету є фінансове, матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення, що гарантує досягнення визначених кожною конкретною програмою цілей, завдань та програмних результатів навчання; надання безоплатного доступу учасникам освітнього процесу до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для освітньої та наукової діяльності в межах освітньої програми; створення освітнього середовища з урахуванням потреб та інтересів здобувачів, безпечного для їх життя і здоров'я, забезпечення здобувачів освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною, соціальною підтримкою; створення умов для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами; послідовне дотримання визначеної Університетом чіткої та зрозумілої процедури врегулювання конфліктних ситуацій, яка є доступною для всіх учасників освітнього процесу.

Навчально-методичне забезпечення

Відповідно до вимог Закону «Про вищу освіту», інших директивних документів в галузі вищої освіти та на підставі результатів зовнішньої та внутрішньої експертизи якості провадження освітньої діяльності в Університеті розроблено та оновлено низку положень і документів з організації освітнього процесу:

- Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;

- Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;

- Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;

- Положення про вільний вибір освітніх компонентів здобувачами вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького;

- Положення про кваліфікаційні (дипломні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;

- Порядок застосування програмних засобів з метою запобігання та протидії проявам академічної недоброчесності в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;

- Методичні рекомендації щодо розроблення навчальних планів підготовки фахівців за ступенем вищої освіти «Бакалавр» у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького;

- Методичні рекомендації щодо розроблення навчальних планів підготовки фахівців за ступенем вищої освіти «Магістр» у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

У поточному році увага науково-методичної ради Університету, науково-методичних комісій інституту/факультетів, кафедр, гарантів освітніх програм була зосереджена на якості методичного забезпечення освітнього процесу в Університеті. Акцент у роботі було зроблено на впровадженні в освітній процес сучасних іноваційних педагогічних технологій; формуванні у здобувачів як фахових компетентостей у рамках обраної освітньої програми, так і соціальних навичок (soft skills), таких як вміння вчитися опрацьовувати

інформацію та опанувати нові технології, здатність до критичного мислення, креативність, вміння управляти власними емоціями тощо.

Протягом року здійснювався системний моніторинг форм та методів навчання і викладання, які застосовуються в освітньому процесі в змішаному і дистанційному форматі для досягнення заявлених у освітніх програмах цілей та програмних результатів навчання, їх відповідності вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи; освітніх програм, навчальних та робочих планів щодо відповідності форм проведення атестації стандартам вищої освіти; наявності інновацій у змісті, формах та методах викладання освітніх компонентів, наявності в освітніх програмах освітніх компонентів із урахуванням інноваційних досліджень у відповідній галузі (STEAM-освіта, інфомедійна грамотність тощо); практики визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих у неформальній освіті.

З метою підвищення якості освітнього процесу та обміну досвідом використання інноваційних напрацювань відповідно до встановленого графіка проведено низку семінарів-практикумів на загальноуніверситетському рівні, зокрема, «Використання ресурсів сайту центру освітніх дистанційних технологій в освітньому процесі», «Організація студентоцентрованого навчання та оцінювання», «Використання технологій дистанційного навчання на платформі сайту Центру освітніх дистанційних технологій в процесі навчання у змішаному форматі», «Психолого-педагогічні основи формування понять при вивченні природничих дисциплін»; серія тренінгів для науково-педагогічних працівників Університету на рівні інституту/факультетів, зокрема, «Обмін досвідом використання інноваційних методичних напрацювань, технологій та засобів навчання», «Особливості застосування інтерактивних технологій у процесі дистанційного навчання», «Використання методів візуалізації та демонстрації» тощо.

Науково-педагогічними працівниками інституту/факультетів проведено

низку відкритих занять із використанням платформи Moodle, цифрових технологій та різних форм навчання (очна, дистанційна, змішана).

Проведено анкетування науково-педагогічних працівників щодо використання інноваційних методів навчання в освітньому процесі. За результатами опитування оновлено «Реєстр освітніх інновацій у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького».

Усі освітні компоненти (дисципліни, практики) забезпечені робочими програмами та силабусами, які викладені на сторінках кафедр офіційного сайту Університету і знаходяться у відкритому доступі.

Веб-ресурси освітніх компонентів розміщено науково-педагогічними працівниками на сайті Центру освітніх дистанційних технологій за традиційною структурою, прийнятою в Університеті.

Перспективними завданнями діяльності Університету в напрямі навчально-методичного забезпечення є систематичне оновлення реєстру освітніх інновацій, подальше впровадження в освітній процес інноваційних технологій та засобів навчання; наповнення інформаційними матеріалами рубрики «Інноваційні/ефективні освітні практики і технології професійної підготовки вчителів» у рамках реалізації Програми інноваційного освітнього проєкту всеукраїнського рівня «Нова українська школа, університет, громада, влада – координація взаємодії» на створеній цього року Інтелектуальній платформі TeachHub; підготовка та опублікування колективної монографії «Педагогічні інновації у закладі вищої освіти: перспективи розвитку» (за результатами впровадження в навчальний процес педагогічних інновацій, що забезпечують якість вищої освіти).

Для проведення гарантами освітніх програм онлайн-опитувань науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, стейкхолдерів щодо забезпечення якості вищої освіти в Університеті на сайті Центру освітніх дистанційних технологій створено категорію «Анкетування освітніх програм

університету», де відповідно до освітніх програм розміщені анкети у форматі Google-форм.

Найбільшою популярністю серед ресурсів, які надає платформа, користуються структурні елементи: відеоконференція (94,7%), коментарі (92,4%), файл (89,1%), тести (76,2%), сторінка (73,2%), гіперпосилання (33,2%), глосарій (56,7%), завдання (53,1%), форуми (31,4%), чати (26,3%), опитування (21,6%), папка (23,7%), інформаційні матеріали (17,6%), урок (15,8%), зворотній зв'язок (29,6%), семінар (11,3%).

Рис. 10. Структурні елементи дисциплін в системі Центру.

Участь стейкхолдерів (роботодавців, студентів, випускників) у забезпеченні якості вищої освіти

Суспільні очікування від університетської освітньої, наукової спільноти залишаються незмінними: університети – це генератори прогресивних змін і лідери суспільного поступу. Це стосується як продукування і поширення інноваційних технологій, так і народження та обґрунтування перспективних ідей і цінностей, що ефективні в організації людського буття сьогодні і в майбутньому. Із сучасними закладами вищої освіти суспільство пов'язує надії на краще й очікуваний подальший стійкий економічний розвиток.

Саме тому взаємодія Університету зі стейкхолдерами (роботодавцями, здобувачами, випускниками) останнім часом набуває особливої актуальності. Розширення ринку наукових та освітніх послуг та їх конкурентоспроможність як на світовому, так і на національному рівнях є об'єктивними освітніми та економічними тенденціями, що мотивують Університет самостверджуватися в якості успішного провайдера таких послуг.

Стейкхолдери є партнерами академічної спільноти Університету в системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. У межах освітніх програм взаємодія зі стейкхолдерами носить постійний, системний характер. Роботодавці, здобувачі вищої освіти, випускники безпосередньо та через свої об'єднання, студентське самоврядування, асоціації залучаються до процесу перегляду освітніх програм та інших процедур забезпечення їх якості.

До проведення експертної оцінки якості освітніх програм спеціальностей залучаються зовнішні стейкхолдери підприємств та установ, де застосовуються інновації в технології, управлінні та економічній діяльності, освітній діяльності, а здобувачі вищої освіти проходять виробничу практику.

Вплив зовнішніх стейкхолдерів на якість освітньої діяльності в Університеті здійснюється через співпрацю з гарантами освітніх програм, відповідними кафедрами, інститутом/факультетами, керівництвом Університету.

Роботодавці та їх представники включаються до груп розробників освітніх програм, беруть участь у заходах щодо оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, залучаються до освітнього процесу для проведення занять на відповідних освітніх програмах, до розробки програм наукових досліджень, спільного виконання науково-дослідних робіт.

Зворотній зв'язок з роботодавцями здійснюється на підставі проведення щорічних спільних заходів (круглих столів, методичних та науково-практичних семінарів, відкритих форумів з учасниками освітнього процесу),

досліджень, опитувань, анкетувань, дискусій, підписання договорів про співробітництво, обговорення спільних проєктів тощо.

Керівник
Центру експертизи та моніторингу
якості освітнього процесу

Н.М. Фалько